

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 310-03/18-25/11

URBROJ: 371-06-18-2

Zagreb, 13. prosinca 2018.

Hrvatska energetska regulatorna agencija na temelju članka 11. stavka 1. točke 10. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12 i 68/18) i članka 29. stavka 10. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14, 102/15 i 68/18), u upravnom postupku određivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije prema članku 23. stavku 1. Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije („Narodne novine“, broj 104/15) za energetski subjekt HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, pokrenutom po službenoj dužnosti, na 29. sjednici Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije održanoj 13. prosinca 2018., donosi sljedeću

ODLUKU

1. Tarifne stavke za distribuciju električne energije prema Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije („Narodne novine“, broj 104/15), za energetski subjekt HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, za 2019. godinu, iznose kako slijedi:

Kategorija kupca		Tarifni model	Tarifni element					
			Radna energija			Obračunska vršna radna snaga	Prekomjerna jalova energija	Naknada za obračunsko mjerno mjesto
			JT [kn/kWh]	VT [kn/kWh]	NT [kn/kWh]			
			Tarifne stavke					
			1	2	3	4	5	6
	Visoki i vrlo visoki napon	Bijeli	1					
Poduzetništvo	Srednji napon	Bijeli	2	-	0,10	0,05	12,00	0,15
	Niski napon	Plavi	3	0,22	-	-	-	0,15
		Bijeli	4	-	0,24	0,12	-	0,15
		Crveni	5	-	0,16	0,08	24,00	0,15
		Žuti (javna rasvjeta)	6	0,17	-	-	-	14,70
Kućanstvo	Niski napon	Plavi	7	0,22	-	-	-	10,00
		Bijeli	8	-	0,24	0,12	-	10,00
		Crveni	9	-	0,16	0,08	24,00	0,15
		Crni	10	0,13	-	-	-	5,80

2. Iznos tarifnih stavki za distribuciju električne energije iz točke 1. ove Odluke Hrvatska energetska regulatorna agencija donijet će posebnom odlukom koja će se objaviti u „Narodnim novinama“.
3. Ova Odluka dostavit će se energetskom subjektu HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb.
4. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.

O b r a z l o ž e n j e

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA, Agencija), u skladu s odredbama članka 11. stavka 1. točke 10. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12), članka 29. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14 i 102/15) i odredbama članka 23. stavka 1. Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije („Narodne novine“, broj 104/15) (dalje: Metodologija) određuje iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije.

U skladu s odredbama članka 22. stavka 1. i 2. Metodologije, zahtjev za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije operator distribucijskog sustava podnosi Agenciji najkasnije do 1. listopada u sadašnjoj regulacijskoj godini za buduću regulacijsku godinu zajedno s prijedlogom iznosa tarifnih stavki.

U slučaju da operator distribucijskog sustava ne podnese zahtjev za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije u roku određenom Metodologijom, HERA može, u skladu s člankom 23. stavkom 1. Metodologije, samostalno odrediti iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije za buduću regulacijsku godinu i to najkasnije do 15. prosinca sadašnje regulacijske godine.

Budući da energetski subjekt HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb (dalje: HEP-ODS) nije HERA-i dostavio zahtjev za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, HERA je po službenoj dužnosti pokrenula postupak određivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, i to u skladu s odredbama članka 29. stavka 10. Zakona o energiji i članka 23. stavka 1. Metodologije, a vezano uz članak 42. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09) kojim je propisano da se postupak pokreće po službenoj dužnosti kad je to propisano zakonom ili je nužno radi zaštite javnog interesa.

Važeći iznosi tarifnih stavki za distribuciju električne energije određeni su Odlukom o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije („Narodne novine“, broj 134/15).

Nastavno na navedeno, a primjenom relevantnih odredbi pozitivnih propisa, HERA je pokrenula postupak za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, a o čemu je, u skladu s člankom 23. stavkom 2. Metodologije, obavijestila energetski subjekt HEP-ODS svojim dopisom KLASA: 003-07/18-03/19, URBROJ: 371-03-18-3, od 10. prosinca 2018.

HEP-ODS je HERA-i, primjenom pozitivnih propisa koji reguliraju njegove obveze u pogledu podatka i dokumenata koje je dužan dostavljati HERA-i, dostavio dokumentaciju i podatke vezane za obavljanje energetske djelatnosti distribucije električne energije. Svojim dopisom broj i znak: 41/14499/18ID od 11. studenoga 2018. HEP-ODS je dostavio HERA-i Gospodarski Plan HEP-ODS-a za 2019., Plan investicija HEP-ODS-a za 2019., Popunjene tablice Priloga 1 Metodologije, sukladno planu poslovanja za 2019. U dopisu se navodi kako su u prilogu Gospodarskog plana i Plana investicija Odluke direktora HEP-ODS-a o usvajanju prijedloga Gospodarskog plana i Plana investicija te Odluke Uprave HEP-a d.d. o usvajanju Gospodarskog plana i Plana investicija za 2019., a koje odluke nisu dostavljene u prilogu predmetnog dopisa. U dopisu se napominje da se očekuju sjednice Nadzornog odbora HEP-a d.d. i Nadzornog odbora HEP-ODS-a (na kojima bi se donijele konačne Odluke o usvajanju Gospodarskog plana i plana investicija za 2019. godinu). HERA-i je 21. rujna 2018. dostavljen Desetgodišnji plan razvoja distribucijske mreže HEP-ODS-a za razdoblje 2019. – 2028., s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje. Nadalje, HEP-ODS je 4. listopada 2018. dostavio HERA-i Godišnji plan nabave energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži za 2019. HEP-ODS je na zahtjev HERA-e 10. prosinca 2018. dostavio podatke o ostvarenju plana investicija HEP-ODS-a za razdoblje 2015. – 2017, po izvorima financiranja.

HERA je analizom dostavljene dokumentacije kao i finansijskih parametara za određivanje ponderiranog prosječnog troška kapitala (dalje PPTK) utvrdila vrijednost PPTK od 4,03%, dok od

strane HEP-ODS-a dostavljena vrijednost PPTK iznosi 5,38%. Parametri za izračun navedenih vrijednosti PPTK prikazani su u tablici 1.

Tablica 1 Izračun PPTK-a za buduću regulacijsku godinu (2019.)

Parametar	Prilog 1 Metodologije	Agencija
Trošak vlasničkog kapitala r_e	4,54%	4,13%
Prinos ostvaren od nerizičnih ulaganja r_f	2,70%	2,70%
Premija za prinos od rizičnih ulaganja r_m	7,50%	6,45%
Premija za tržišni rizik ($r_m - r_f$)	5,30%	3,75%
Koeficijent varijabilnosti dionica energetskog subjekta β	0,38	0,38
Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu $E/(E+D)$	86,17%	40,00%
Trošak dužničkog kapitala r_d	4,52%	3,36%
Udio duga u ukupnom kapitalu $D/(E+D)$	13,83%	60,00%
Stopa poreza na dobit p_d	18,00%	18,00%
Ponderirani prosječni trošak kapitala prije oporezivanja PPTK	5,38%	4,03%

Metodologijom je propisana formula za izračun PPTK-a prije oporezivanja. HERA utvrđuje PPTK temeljem određivanja njegovih varijabli kako slijedi:

- a) Udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu $E/(E+D)$ i udio duga u ukupnom kapitalu $D/(E+D)$ određen je kao omjer ciljane strukture kapitala. Ciljani udio vlasničkog kapitala je 40%, a dužničkog kapitala je 60%, što je unutar raspona općenito prihvaćene optimalne strukture financiranja uzimajući u obzir smanjeni rizik poslovanja u energetskom sektoru.
- b) Trošak duga (dužničkog kapitala) (r_d) iznosi 3,36%, koliko iznosi ponderirana prosječna kamatna stopa kreditnih institucija na dugoročne kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi) uz euro na kredite veće od 7,5 milijuna kn za razdoblje studeni 2016. - rujan 2018., (izvor: <https://www.hnb.hr/statistika/statisticki-podaci/financijski-sektor/druge-monetaryne-financijske-institucije/kreditne-institucije/kamatne-stope>, 7. prosinca 2018.).
- c) Prinos ostvaren od nerizičnih ulaganja (r_f) HERA utvrđuje na temelju prinosa do dospijeća na međunarodne obveznice izdane od strane Republike Hrvatske s razdobljem od deset godina do dospijeća. Zadnja euroobveznica Republike Hrvatske na međunarodnom tržištu izdana je 15. lipnja 2018. s datumom dospijeća 15. lipnja 2028.
- d) Prosječan prinos od rizičnih ulaganja (očekivani prinos od tržišnog portfelja) (r_m) iznosi 6,45%, a utvrđen je na temelju premija za rizik ukupnog kapitala u Hrvatskoj u siječnju 2018. (izvor: <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>, 7. prosinca 2018.).

U tablici 2 prikazane su vrijednosti PPTK i pripadajućeg prinosa na reguliranu imovinu prema Prilogu 1 Metodologije i prema izračunu HERA-e. Vidljivo je smanjenje prinosa od regulirane imovine približno 112 milijuna kn.

Tablica 2 Prinos od regulirane imovine za 2019. godinu

u milijunima kn

Stavka	Prosječna vrijednost regulirane imovine	PPTK %	Prinos na reguliranu imovinu
Prilog 1. Metodologije	8.294	5,38%	446
HERA	8.294	4,03%	334
Razlika	0	1,35%	112

U skladu s člankom 9. stavkom 3. Metodologije razlika između ostvarenog prihoda i ukupnih priznatih troškova iz prethodne regulacijske godine uzima se u obzir pri određivanju iznosa tarifnih stavki za razmatranu buduću regulacijsku godinu.

Prema podacima dostavljenim u Prilogu 1 Metodologije u 2017. godinu razlika godišnjeg prihoda od tarifnih stavki i ukupnih troškova korigirana za inflaciju iznosila je 129 milijuna kn.

Prema analizi HERA-e, razlika između priznatih ukupnih troškova i prihoda za buduću regulacijsku godinu iznosila bi 104 milijuna kn, dok je HEP-ODS u Prilogu 1 Metodologije planirao 44 milijuna kn. Osim navedenoga, pri određivanju tarifnih stavki iz ove Odluke, uzeta je u obzir i utvrđena razlika godišnjeg prihoda od tarifnih stavki i ukupnih troškova za 2017. godinu.

U tablici 3 dan je planski račun dobiti i gubitka HEP-ODS-a za 2019. godinu s postojećim iznosima kao i iznosima tarifnih stavki iz ove Odluke. Vidljivo je da će pozicija dobiti ili gubitka razdoblja biti pozitivna za približno 156 milijuna kn.

Tablica 3 Planski račun dobiti i gubitka HEP-ODS-a za 2019. godinu

u tisućama kn

Naziv pozicije	Prema važećim tarifnim stavkama	Prema iznosima tarifnih stavki u skladu s ovom Odlukom
POSLOVNI PRIHODI	3.859.675	3.599.675
Prihodi od distribucije električne energije	3.809.686	3.549.686
Prihod od distribucije električne energije ostvaren primjenom tarifnih stavki	3.466.000	3.206.000
Prihod od nestandardnih usluga	7.020	7.020
Prihod od priključaka	0	0
Prihod od ostale regulirane imovine primljene bez naknade	336.666	336.666
Ostali poslovni prihodi	49.989	49.989
POSLOVNI RASHODI	3.369.104	3.369.104
Varijabilni troškovi	681.342	681.342
Troškovi pokrića gubitaka u mreži	681.342	681.342
Troškovi nabave pomoćnih usluga	0	0
Ostali troškovi	0	0
Fiksni troškovi	2.687.762	2.687.762
Troškovi održavanja mreže	189.685	189.685
Troškovi bruto plaća	962.815	962.815
Ostali troškovi osoblja	105.966	105.966
Amortizacija	1.012.495	1.012.495
Vrijednosno uskladivanje imovine	10.000	10.000
Rezerviranja	7.000	7.000
Ostali troškovi	399.801	399.801
DOBIT IZ POSLOVANJA (I-II)	490.571	230.571
FINANCIJSKI PRIHODI	0	0
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi	0	0
Ostali finansijski prihodi	0	0
FINANCIJSKI RASHODI	40.294	40.294
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi	40.294	40.294
Ostali finansijski prihodi	0	0
NETO FINANCIJSKI PRIHODI (RASHODI) (IV-V)	-40.294	-40.294
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	450.277	190.277
POREZ NA DOBIT	81.050	34.250
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	369.227	156.027

Tablica 4 prikazuje Planski izvještaj o novčanom tijeku HEP-ODS-a za 2019. godinu. Stavka 1. "Novčani primici od distribucije električne energije ostvareni primjenom tarifnih stavki" umanjena je za približno 260 milijuna kn, koliko je procijenjeno smanjenje prihoda HEP-ODS-a primjenom tarifnih stavki u skladu s ovom Odlukom. HEP-ODS i pri navedenom smanjenju novčanih primitaka iz poslovnih aktivnosti ostvaruje pozitivni neto tok gotovine u iznosu od približno 142 milijuna kuna.

U skladu s navedenim, HERA smatra da tarifne stavke iz ove Odluke ne utječu na plan investicija HEP-ODS-a.

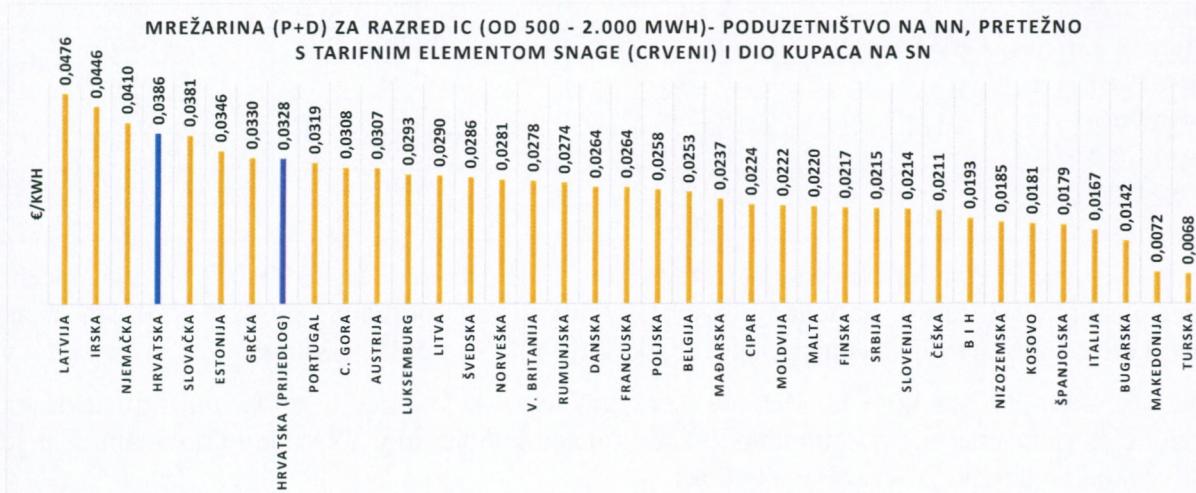
Tablica 4 Planski izvještaj o novčanom toku HEP-ODS-a za 2019. godinu

u tisućama kn

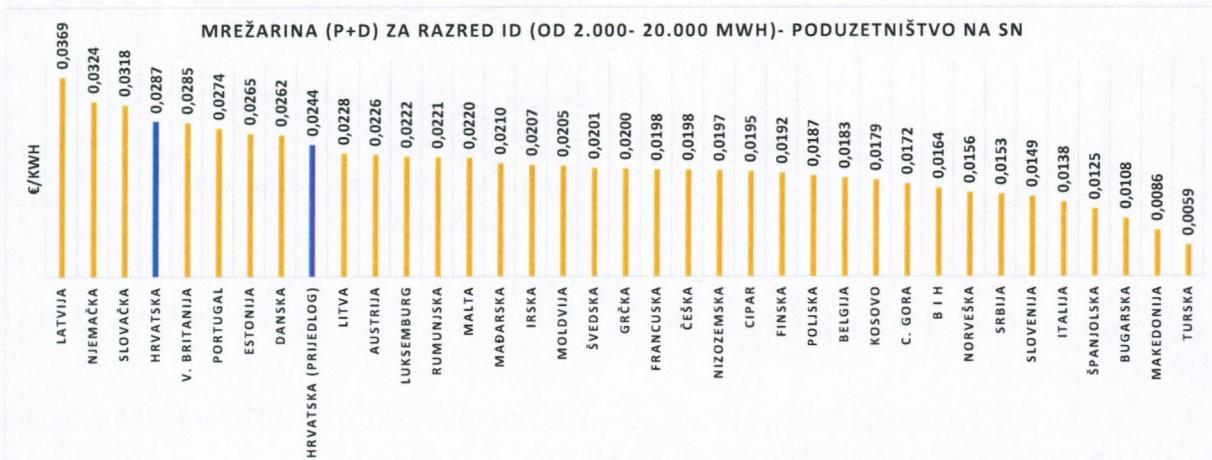
Naziv pozicije		HEP-ODS	Agencija
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1.	Novčani primici od distribucije električne energije ostvareni primjenom tarifnih stavki	3.940.371	3.680.371
2.	Novčani primici od nestandardnih usluga	8.775	8.775
3.	Novčani primici od priključaka	437.500	437.500
4.	Ostali novčani primitci	44.323	44.323
5.	Novčani primici od HEP-a za investicije	0	0
I	Ukupno novčani primici iz poslovnih aktivnosti	4.430.969	4.170.969
1.	Novčani izdaci za pokriće gubitaka u mreži	769.916	769.916
2.	Novčani izdaci nabave pomoćnih usluga	0	0
3.	Novčani izdaci za održavanje mreže	232.804	232.804
4.	Novčani izdaci za zaposlene	1.068.781	1.068.781
5.	Novčani izdaci za kamate	40.294	40.294
6.	Novčani izdaci za poreze	85.530	85.530
7.	Ostali novčani izdaci (troškovi, PDV,...)	657.148	657.148
II	Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	2.854.473	2.854.473
A	Neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	1.576.496	1.316.496
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1.	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	0
2.	Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	0	0
3.	Novčani primici od kamata	0	0
4.	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
III	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
1.	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	1.077.289	1.077.289
2.	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
IV	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	1.077.289	1.077.289
B	Neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	-1.077.289	-1.077.289
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti			
1.	Novčani primici od povećanja temeljnog kapitala	0	0
2.	Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	0	0
3.	Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	0	0
4.	Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti	0	0
V	Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti	0	0
1.	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata	3.463	3.463
2.	Novčani izdaci za finansijski najam	0	0
3.	Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	511.949	511.949
VI	Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	515.412	515.412
C	Neto novčani tokovi od finansijskih aktivnosti	-515.412	-515.412
D	Ukupni neto novčani tokovi	-16.205	-277.205
E	Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	419.460	419.460
F	Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	403.256	142.255
G	Povećanje (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta	-16.205	-277.205

Prema podacima Eurostata za 2017., na slikama 1 i 2 prikazani su iznosi prosječnih naknada za korištenje prijenosne i distribucijske mreže za krajnje kupce iz razreda potrošnje Ic i Id. Navedeni razredi potrošnje u Republici Hrvatskoj obuhvaćaju krajnje kupce na srednjem naponu (razred Id) te krajnje kupce na niskom naponu model Crveni (razred Ic).

Uz primjenu postojećih tarifnih stavki, naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže za kupce iz navedenih kategorija i modela u Republici Hrvatskoj spadaju među najviše. Primjenom iznosa tarifnih stavki iz ove Odluke, iznosi naknada približavaju se prosjeku iznosa naknada za korištenje mreže u razmatranim zemljama.

Slika 1 Iznosi prosječnih naknada za korištenje prijenosne i distribucijske mreže prema podacima Eurostata za 2017. godinu za razred Ic

Slika 2 Iznosi prosječnih naknada za korištenje prijenosne i distribucijske mreže prema podacima Eurostata za 2017. godinu za razred Id

Prosječne naknade za korištenje mreže za pojedine kategorije i tarifne modele prikazane su u tablici 5.

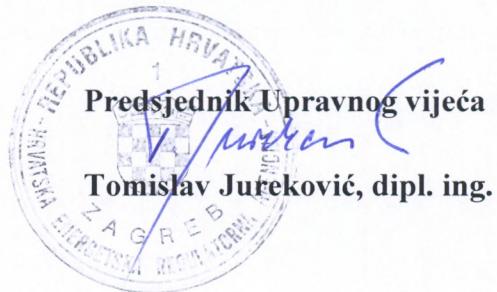
Tablica 5 Prosječne naknade za korištenje distribucijske mreže za pojedine kategorije i tarifne modele u kn/kWh

Kategorija potrošnje i tarifni modeli	Važeće	Prema ovoj Odluci	Promjena
Srednji napon Bijeli	0,137	0,113	-18%
Poduzetništvo Plavi	0,314	0,314	0%
Poduzetništvo Bijeli	0,254	0,254	0%
Poduzetništvo Crveni	0,280	0,225	-20%
Poduzetništvo Žuti (javna rasvjeta)	0,179	0,179	0%
Kućanstvo Plavi	0,278	0,278	0%
Kućanstvo Bijeli	0,234	0,234	0%
Kućanstvo Crveni	0,320	0,260	-19%
Kućanstvo Crni	0,160	0,160	0%
Ukupno	0,209	0,192	-8%

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, a u skladu s odredbama članka 49. Zakona o općem upravnom postupku, HERA je na temelju raspoloživih podataka odredila iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije za energetski subjekt HEP-ODS za 2019. godinu.

U skladu s člankom 29. stavkom 11. Zakona o energiji, HERA će odrediti iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije posebnom odlukom koja će se objaviti u „Narodnim novinama“, te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće HERA-e donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljaju na internetskoj stranici HERA-e, te je stoga odlučeno kao u točki 4. izreke ove Odluke.

U p u t a o p r a v n o m l i j e k u:

Ova Odluka je izvršna.

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u Zagrebu, u roku od 30 dana od dostave ove Odluke.